

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 26 april 2022

Hæftelse for ægtefællens skatter

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

En ægtefælle hæfter som udgangspunkt ikke for den anden ægtefælles gæld. Det gælder, uanset om ægtefællerne har formuefællesskab eller sær-eje.

Herfra gælder enkelte undtagelser, herunder den meget væsentlige undtagelse, at en ægtefælle under visse omstændigheder hæfter for den anden ægtefælles skattegæld. I nogle tilfælde kan skattevæsenet således søge fyldestgørelse, og herunder foretage udlæg, for den ene ægtefælles skattegæld hos den anden ægtefælle.

Hovedregel om særråden og særhæften

Som altovervejende hovedregel kan en kreditor kun kræve betaling hos den, som har stiftet gælden og dermed skylder pengene. Det gælder, uanset om debitor er gift eller ej. En kreditor er derfor ikke bedre sikret, blot fordi skyldneren er gift.

En kreditor har således *ikke* ret til at kræve sit tilgodehavende betalt af debtors ægtefælle eller inddrive gælden hos ægtefællen, medmindre det udtrykkeligt er aftalt mellem kreditor og ægtefællen, f.eks. fordi ægtefællen har kautioneret for debitorægtefællens gæld.

Det hænger naturligt sammen med, at hver ægtefælle har ret til frit at disponere over egne aktiver, optage lån eller i øvrigt indgå aftaler og dermed altså uden at skulle ind-

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 26 april 2022

hente samtykke fra den anden ægtefælle. Modstykket er, at den anden ægtefælle ikke bliver forpligtet ved sådanne aftaler.

Disse grundlæggende principper - rådighed over egen formue og hæftelse for egen gæld - betegnes normalt som ægtefællers særråden og særhæften.

Principperne gælder uanset formueordningen i ægteskabet – dvs. uanset om ægtefællerne har formuefællesskab (ligedelingsformue) eller særeje i en eller anden form. Det skyldes, at ægtefællernes formueordning kun vedrører ægtefællernes indbyrdes forhold og altså ikke forholdet til ægtefællernes respektive kreditorer. Det er derfor udtryk for en almindelig misforståelse af reglerne, når der etableres særeje med det formål at få en ægtefælles formue i kreditorly.

Hæftelse for skattegæld

Der gælder dog, som nævnt, visse specielle undtagelser til hovedreglen om ægtefællers særhæftelse. Det drejer sig bl.a. - og under visse omstændigheder - om hæftelse for en ægtefælles skattegæld.

En ægtefælles hæftelse for den anden ægtefælles skattegæld forudsætter dog, at tre betingelser er opfyldt, jf. nærmere nedenfor.

At hæfte for en gæld indebærer, at man indestår for betalingen. Gifte personer kan fra tidspunktet for ægteskabets indgåelse og frem til samlivets ophør risikere at skulle betale en ægtefælles skyldige skatter.

Hvis skattemyndighederne ved udlæg forgæves har forsøgt at inddrive skyldig skat hos den ene ægtefælle, kan der foretages udlæg for skattegælden hos den anden ægtefælle.

Har den anden ægtefælle skat til gode, såkaldt overskydende skat, kan skattemyndighederne vælge at modregne den skyldige skat i dette tilgodehavende i stedet for at foretage udlæg, hvis betingelserne for udlæg i øvrigt er opfyldt. I så fald kan skattemyndigheder-

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 26 april 2022

ne gennemføre modregning over for en samlevende ægtefælle i op til 6 uger fra den overskydende skat er udbetalingsmoden, dvs. at skattemyndighederne med sikkerhed ved, hvilket beløb, det er, der kommer til udbetaling.

Skatter omfattet af hæftelsen

Reglerne om hæftelse for en ægtefælles skattegæld vedrører ægtefællens personlige skatter, men ikke A-skatter, som ægtefællen var forpligtiget til at indeholde for sine ansatte medarbejdere, og heller ikke moms eller punktafgifter. Driver eksempelvis manden en virksomhed, og har han ikke afregnet indeholdte A-skatter, kan skattemyndighederne altså ikke foretage udlæg i hustruens aktiver for denne gæld.

Personlig hæftelse

Hæftelsen for den anden ægtefælle er personlig. Det betyder, at kravet kan rettes mod hele ægtefællens formue. Og det er her uden betydning, hvorvidt der er etableret særeje eller ej. Har manden eksempelvis solgt en fast ejendom eller involveret sig i kommanditselskaber, som har udløst skatter, som han ikke kan betale, kan skattemyndighederne hente penge hos hustruen, selv om hun har særeje.

Krav i medfør af reglen om hæftelse for den anden ægtefælle forældes ikke på noget tidligere tidspunkt end kravet mod den skattepligtige ægtefælle.

Betingelser for hæftelse

Tre hovedbetingelser skal være opfyldt, før der indtræder hæftelse for en ægtefælles skattegæld:

Forgæves udlæg hos skyldnerægtefællen

Den første betingelse er, at der forgæves er foretaget udlæg hos debitorægtefællen (den ægtefælle, som skattegælden vedrører). Den anden ægtefælles hæftelse indtræder såle-

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 26 april 2022

des først på det tidspunkt, hvor den manglende betalingsevne konstateres hos debitorægtefællen. Derfor betegnes den anden ægtefælles hæftelse som en subsidiær hæftelse.

Denne betingelse er også opfyldt, hvis debitorægtefællen har afgivet insolvenserklæring, er taget under konkursbehandling eller der er indledt gældssanering.

For tilfælde, hvor der er en mulighed for, at debitorægtefællen kan betale sin gæld, f.eks. gennem en afdragsordning, har skattemyndighederne anlagt det synspunkt, at et subsidiært udlæg i den anden ægtefælles aktiver normalt ikke skal anvendes.

Samlivet skal bestå på udlægstidspunktet

Den *anden* betingelse er, at ægtefællerne - ud over at være gift - skal leve sammen på det tidspunkt, hvor skattemyndighederne har foretaget forgæves udlæg hos den ægtefælle, som skattegælden vedrører. Hvis samlivet er ophævet, kan skattegælden ikke inddrives hos den anden ægtefælle.

Det er pantefogeden, der skal godtgøre, at ægtefællerne levede sammen på tidspunktet for det subsidiære udlæg. I de tilfælde, hvor ægtefællerne påstår, at de ikke er samlevende, men hvor meget tyder på, at ægtefællerne reelt ikke er flyttet fra hinanden, idet der snarere er tale om et arrangement for at undgå den subsidiære hæftelse, stiller domstolene meget store krav til ægtefællernes (mod)bevis for, at samlivet er ophævet. Hvis ægtefællerne havde samme folkeregisteradresse på udlægstidspunktet og siden opretholdt fælles adresse, har domstolene anset det for godtgjort, at samlivet bestod, selvom ægtefællerne anførte det modsatte.

Årsagen til samlivsophævelsen er uden betydning. Det er således uden betydning om samlivet er ophævet på grund af uoverensstemmelse mellem ægtefællerne eller af f.eks. af økonomiske grunde. Det afgørende er, om de bor hver for sig. Ikke sjældent ses det, at samlivet ophæves netop for at undgå hæftelse for den anden ægtefælles skattegæld.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 26 april 2022

Ægtefællerne separeret

Hvis ægtefællerne er separerede, er de ganske vist stadig væk gift, men i skattemæssig henseende anses samlivet for ophævet ved separationen. Dette udgangspunkt stemmer overens med de ægtefælleretlige regler, hvor det følger af kravene til separation, at samlivet er ophørt. Reglen om subsidiær hæftelse kan derfor ikke bringes i anvendelse over for en frasepareret ægtefælle.

Noget andet er, hvis de fraseparerede ægtefæller flytter sammen igen og dermed genoptager samlivet. Kan skattemyndighederne i en sådan situation bevise, dels at ægtefællerne var sammen på udlægstidspunktet, og dels at de også levede sammen i ægteskab i det år, hvor skattegælden opstod (herom nedenfor), vil en mellemliggende separationsperiode ikke afskære skattemyndighederne fra at foretage udlæg hos den anden ægtefælle.

Var debitorægtefællen død på udlægstidspunktet, ophører den anden ægtefælles hæftelse for kravet, da der ikke kan foretages udlæg i et dødsbo.

Er ægtefællerne skilt, er hæftelsen (så meget desto mere) bortfaldet, da hæftelsen jo gælder for – netop ægtefæller.

I en konkret sag fra 1996, hvor ægtefællerne var blevet separeret og skilt for derefter senere at gifte sig igen, tilkendegav Vestre Landsret, at den subsidiære hæftelse kun kunne gøres gældende for restskatter vedrørende det indkomstår, hvor ægteskabet for anden gang var indgået og senere indkomstår.

Restancer vedrørende det indkomstår, hvori samlivet har bestået

Den tredje betingelse er, at ægtefællerne skal have været gift og levet sammen i det indkomstår, hvor skattegælden er opstået. En vordende ægtefælle behøver altså ikke foranstalte nøje undersøgelser af, om den anden ægtefælle har foretaget dispositioner med skattemæssige konsekvenser i året forud for ægteskabet.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 26 april 2022

Det modsatte gælder for året, hvor ægtefællerne gifter sig. En ægtefælle, eksempelvis hustruen, kan altså komme til at hæfte for skat, der stammer fra før ægteskabet, hvis blot skatten vedrører indkomst fra det samme år, som parterne blev gift, og ægtefællerne i øvrigt levede sammen på det tidspunkt, hvor skattevæsenet forgæves foretog udlæg hos den skattepligtige ægtefælle.

Holdes brylluppet i maj måned, kan hustruen altså komme til at hæfte for de skatter, der måtte være udløst som følge af, at manden har solgt en fast ejendom med gevinst i foråret samme år. Så det er ikke nok at spørge om medgang og modgang. Det kan også være en god idé lige at forhøre sig om, hvorvidt den anden part har solgt skatterelevante aktiver i foråret i det år, hvor man gifter sig.

— O —